

11 december 2022

DE LOFZANG VAN ZACHARIAS

Lukas 1, vers 57-79

Wat hebben Memphis Depay en Cody Gakpo, sterspelers van het Nederlands elftal, te maken met Zacharias? Dat is het thema van deze preek.

Ik loop met het noemen van twee spelers van het Nederlands elftal aan het begin van de preek natuurlijk wel een beetje achter, want voor ons land is het WK alweer ruim een week achter de rug. We hebben slechts de kwartfinale gehaald. Maar het gaat mij bij deze sterspelers om iets anders dat niet achter de rug is, het gaat mij niet om hun al dan niet prestaties tijdens het WK, maar *om hun geloof*. Ik citeer daarvoor een van de andere spelers van ons elftal, Denzel Dumfries. Dumfries kreeg de vraag met welke speler hij zijn prijs van man-van-de-wedstrijd het liefste zou delen. Hij antwoordde: 'Cody Gakpo'. 'Want', zo verklaarde hij, 'Cody is een heel gelovig mens en de afgelopen dagen heeft hij met ons gebeden. Hij heeft ons meegenomen in zijn geloof en hoe hij daarin staat. Dat heeft me

dichter bij God gebracht. De sessies die we afgelopen dagen met elkaar hadden waren heel bijzonder. Dat heeft me heel veel kracht gegeven.' ...

Wist u dat van de spelers van het Nederlands elftal dat een aantal van hen met elkaar het geloof deelden? Zo'n 11 van de 26 spelers hielden onder leiding van Depay en Gakpo met elkaar zelfs geloofsbijeenkomsten in het hotel waar ze zaten. Er gebeurde dus meer dan trainen en je mentaal voorbereiden, namelijk: samen bidden en het geloof delen. Johan Derksen, voetbalcommentator, vond het maar sektarisch. Zoals hij bekend staat, gaf hij ook hierover zijn ongezoeten mening: 'vroeger moesten coaches de hoeren uit de kamer slepen, nu moeten ze overal Bijbels weghalen'. Derksen kon er niet bij. Rene van der Gijp, zijn tafelgenoot tijdens de voetbalverlagen, probeerde het psychologisch te verklaren: 'de druk op die gasten is dermate groot, dat ze iets nodig hebben om zich aan vast te houden'. Derksen had zelf ook een verklaring: 'Het gaat onder leiding van Gakpo en Memphis. Dat zijn natuurlijk de twee sterspelers. Dan zie je vaak dat de waterdragers, de wat minder belangrijke spelers, graag bij die twee horen.' Derksen geloofde niet in hun oprechtheid en zag een andere reden waarom die spelers samen met Depay en Gakpo wilden bidden en Bijbellezend. Want: hoe kan dit nu? Nu, om dit te begrijpen gaan wij vanmorgen helemaal terug naar de lofzang van Zacharias.

Helemaal terug..., want ja, we moeten daarvoor inderdaad een heel eind terug. Een heel eind terug in de tijd, maar ook terug naar een heel andere wereld van toentertijd.

Zacharias, ergens rond het jaar nul van onze jaartelling, is net vader geworden. De geboorte van zijn zoon heeft een week dagen geleden plaatsgevonden. Zacharias had zo'n negen maanden niet kunnen spreken.. Er was hem een engel verschenen om de geboorte van zijn zoon aan te kondigen, maar Zacharias had niet kunnen geloven dat hij vader zou worden. En daarom werd zijn mond werd toegesloten op het woord van de engel. Maar nu zijn zoontje is geboren, nu kon hij nog steeds niet spreken... Het lijkt mij daarom voor Zacharias naast een prachtige tijd ook een heel angstige tijd te zijn geweest: 'zou zijn handicap nog een keer overgaan?' Maar toen, bij de besnijdenis van zijn zoontje, toen hij de naam aan zijn zoontje had bekend gemaakt – 'Johannes' zal hij heten, zo had hij op een schrijfplankje geschreven – *toen* werd zijn mond geopend, zo vertelt Lukas ons. Toen kon hij weer spreken. En hoe! Wat een prachtige eerste woorden sprak of zong hij. Een lofzang! Zacharias – zo verteld Lukas – was namelijk niet alleen verlost van zijn handicap, maar ook vervuld met Gods Geest. Hij begon te profeteren, te spreken, te zingen *namens God!*

Maar ook bij *zijn* loflied - net zoals bij de lofzang van Maria – moet je even heel goed luisteren naar waar het over gaat. Want ook in het lied van Zacharias gaat het niet zozeer over de geboorte, het prachtige kindje, de

trotse vader..., nee, het gaat net zoals bij Maria's lofzang in het lied van Zacharias over God en over Gods geschiedenis met Israël, over de weg die God met Israël is ge-

gaan. Want ook Zacharias beseftte: dit moment, waarop ik als vader helemaal verguld met mijn zoontje in mijn handen sta, dit moment is nog veel groter dan mijn geluk nu als vader, dit moment is werkelijk *wereldveranderend en wereldomvattend*. En daar zingt Zacharias over. Ik haal er even iets uit:

'Geprezen zij de HEERE', zo begint Zacharias. 'Geprezen zij de HEERE, de God van Israël, want Hij heeft naar Zijn volk omgezien en er verlossing voor tot stand gebracht'. Zacharias komt gelijk tot de kern, waar hij over wil vertellen en zingen: God heeft naar Zijn volk omgezien. God heeft Zijn volk 'bezocht', zo vertaalt de oude Statenvertaling het. God kwam in Zijn oneindigheid en onvoorstelbare grootsheid wonderlijk dichtbij..., zeg maar: 'op bezoek'... Verderop in het lied van Zacharias wordt hier een woord aan toegevoegd: *barmhartigheid*. God kwam naar Zijn volk toe, heeft Zijn volk bezocht om (vers 72:) barmhartigheid te bewijzen..., vanwege (vers 78) 'Gods innige gevoelens van barmhartigheid'.

Nou, dat zijn waarschijnlijk geen woorden die je in de afgelopen week vaak in de mond hebt genomen, maar het zijn wel woorden die echt heel goed bij de Heere God passen. Barmhartigheid. Bewogen zijn over. Zoals die barmhartige Samaritaan die zoveel redenen had om gewoon door te lopen toen hij bij de plaats delict kwam, maar die niet anders kon dan die verwonde man – ook

al was het een vijand - aan de kant van de weg toch te helpen, hoewel het hem heel veel vertraging, moeite en geld zou gaan kosten. Die barmhartige Samaritaan – God in hoogst eigen Persoon – is nu langsgelopen, zo zingt Zacharias. Hij heeft ons een bezoek gebracht... om ons in Zijn barmhartigheid te redden.

Die woorden van Zacharias moeten bijzonder mooi in de oren hebben geklonken voor het volk Israël toen..., want zij was in zekere zin inderdaad ernstig verwond geraakt door de grote vijand, de Romeinen. Zij lag eenzaam verwond langs de weg: al 400 jaar was voorbij gegaan en geen profeet hadden zij gehoord, hun situatie bleef stabiel slecht. Zag God hen nog wel? Ja, na zo'n lange tijd verwond aan de kant liggen, *had* God hen gezien en zal Hij nu redding brengen! Een hoorn van zaligheid (redding) zal worden opergericht in het huis van David, zo zong Zacharias. Vers 71: verlossing van onze vijanden. En: bevrijding uit de hand van allen die ons haten. God dacht aan Zijn verbond, zo zingt Zacharias. Kortom: Gods belofte van trouw zal nu eindelijk prachtig, krachtig worden vervuld.

Barmhartigheid van God..., verlossing..., Zacharias had in die tijd geen mooiere woorden in de mond kunnen nemen om de mensen die bij de besnijdenis van zijn zoon aanwezig waren, gelukkig te maken en hoopvol te stemmen. ... Maar misschien dat het voor jou of voor u nog wel allemaal heel erg ver weg blijft: het klinkt wel mooi, maar waar ben ik nu in dit hele verhaal? Barmhartigheid... God Die omziet naar Zijn volk, zoals Zacharias zong... Probeer je te realiseren dat God ook zo naar u, naar jou omziet. Dat God – ik citeer Zacharias – met innige gevoelens van barmhartigheid naar jou kijkt: hoe het nu met je gaat en wat je ervan maakt, dat gaat door God heen. Dat raakt Hem. En probeer te beseffen dat God ook jou wil bezoeken, bij je wil komen, in uw leven komen, in dat heel gewone, of drukke, of verknipte leven van nu. Probeer iets van die barmhartigheid van God te proeven: zoals de barmhartige Samaritaan heeft God 10.000 redenen om ons leven te laten voor wat het is, maar Hij kan niet anders dan op je afstappen en je leven aanraken. God Die jou bezoekt, op de deur van jouw leven klopt. Misschien wel om je wonden verzorgen, zoals die barmhartige Samaritaan deed. Wonden uit het verleden. Of schrammen die je door eigen onvoorzichtigheid of eigenwijsheid hebt opgelopen. God wil heel dichtbij komen, met innige gevoelens van barmhartigheid – het gaat echt heel diep! God wil je hand pakken om je overeind te helpen en om je te redden van het grootste kwaad dat er bestaat: die zonde die werkelijk overal doorheen trekt..., de duivel die je zo snel kunt laten twifelen, verblinden of verkeerde wegen gaan... en de dood die als een vijand altijd op de loer ligt. Wij vieren het vandaag dat onze wonden Zijn wonden zijn geworden, dat onze dood Zijn dood is geworden. Wat een barmhartigheid! Wat een verlossing! Ook voor u en voor jou.

Maar nu ga ik dan eindelijk terug naar Depay en Gakpo, die nog steeds aan de zijlijn staan te wachten tijdens deze preek...: wat heeft Zacharias nu met hen te maken, zo was de vraag. *Nu, zij laten zien wat die wonderlijke barmhartigheid en die verlossing door God uitwerkt!* Ik vond het zo bijzonder om te lezen hoe zij tussen alle trainingen door het geloof deelden met

anderen. En hoe die anderen – zo vertelde Dumfries in ieder geval – daar kracht uit haalden en dat het hen dichter bij God bracht. Maar *dat is waar Zacharias 2000 jaar geleden al over stond te zingen!* Want die barmhartigheid van God en die verlossing door God – waar Zacharias zo vol van was, dat het nu gekomen was – dat is niet zomaar een cadeautje, dat je voor jezelf uit mag pakken. Nee, je leven wordt getransformeerd – er vindt een transfer plaats – God jaagt de vijanden weg, schenkt verlossing, redding en bevrijding... *zodat je Hem zal gaan dienen, zonder vrees* (zonder angst), zo zingt Zacharias. En wat zie je bij die sterspelers? *Zij dienen God zonder vrees*. Ze delen het geloof met hun teamgenoten ook al krijgen ze een lading vervelende reacties over hen heen en proberen mensen het allemaal psychologisch te verklaren. Zacharias gaf lang geleden een andere verklaring: het is die barmhartigheid van God – die innige gevoelens van barmhartigheid, prachtig! – en die verlossing van God die ervoor zorgen dat je echt op een nieuwe manier gaat leven. Ja, *dat wij - zo zingt Zacharias (vers 75) - zullen leven in heiligheid en gerechtigheid voor Hem alle dagen van ons leven*. In heiligheid leven: heilig, voor God bedoeld. Zuiver, ook al blijft dat waarschijnlijk altijd een gevecht met jezelf. Eerlijk en echt. In heiligheid... en gerechtigheid voor Hem alle dagen van ons leven: gericht op gerechtigheid, vechtend tegen het onrecht op deze wereld, het goede zoekend voor alle mensen. Je hoeft niet altijd je eigen gelijk. Je eigen rechten zijn maar relatief, soms niet eens zo belangrijk. Je laat een ander voorgaan. Je geniet van het geluk van een ander. Je deelt met die ander, omdat alles wat je hebt, van God is ontvangen. Je zoekt het goede voor de wereld, ook al is het slechts een druppel op een gloeiende plaat en zal jouw kleine bijdrage aan het herstel van de schepping bepaald geen zoden aan de dijk zetten. Kortom: je bent er voor God en voor de wereld.

Nu, *die* tijd zag Zacharias nu aanbreken: die tijd dat mensen zo zouden gaan leven, in heiligheid en gerechtigheid, voor God en voor de ander... omdat zij verlost zijn en vol van Gods barmhartigheid. En in die tijd leven wij nu. Wij vieren het met Kerst. Wij gedenken het met Avondmaal. Wij zien er soms wat van, heel onverwacht, zoals opeens bij die sterspelers van ons nationale elftal. God heeft Zijn beloften vervuld en is deze aan het vervullen. God heeft werkelijk redding gebracht. God raakt werkelijk levens aan en maakt hen tot ambassadeurs van Zijn Koninkrijk, tot kinderen van Zijn volk, die echt voor Hem en voor de ander leven.

Heel mooi eindigt Zacharias zijn lied om het nog een keer te onderstrepen wat die redding en die barmhartigheid van God uitwerken: *om onze voeten te richten op de weg van de vrede* (vers 79). God heeft bevrijding gebracht in Zijn Zoon Jezus om ons op onze voeten te stellen, om ons mee onderweg te nemen, om ons stappen te laten zetten op de weg van de vrede. Onderweg naar Zijn toekomst, Zijn Rijk van vrede. Om al vandaag daden van vrede te doen en woorden van vrede te spreken. Om Hem te dienen zonder angst. Om samen echt in heiligheid en rechtvaardigheid te leven, alle dagen van ons leven. Om verschil te maken in deze wereld vol onverschilligheid.

Zacharias stond zo uitbundig te zingen: het is gekomen, die tijd is nu gekomen dat Gods kinderen Hem zullen dienen, verlost, vol van Gods barmhartigheid. Gakpo en Depay lieten er iets van zien op hun manier. En jij? En u?

Laten wij Gods barmhartigheid, Zijn innige gevoelens van barmhartigheid proeven aan het Avondmaal en dan vervolgens deze week concrete stappen gaan zetten op die weg van vrede, in heiligheid en gerechtigheid. Dat is nog veel belangrijker dan de WK-finale. Want er is er Eén Die de overwinning heeft behaald en Die ons op de weg van vrede voorgaat. Lof zij Christus!

Heeft u vragen of een reactie: ds. E.G. (Eddy) de Kruijf // 06-40632938 // dekruijf@live.nl